

Tárgytematika

Félév:	2011/12/2
Tárgynév:	Etikai alapismeretek
Tárgykód:	ALTKAA1111
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Szilágyiné dr. Göcsei Irén
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	12/0/0

Oktatás célja:

A hallgatók ismerjék az erkölcsről való gondolkodás megközelítésmódjait, forrásait. Legyenek tisztában az erkölcsi értékek, normák természetével, a társadalomban betöltött szerepével, korunk etikai problémáival.

Tantárgy tartalma:

- Erkölcs és etika. Az erkölcs keletkezésével és lényegével kapcsolatos legfontosabb elméletek. Etikai abszolútizmus és relativizmus.
- Mi az ember? Az emberi természet jó vagy rossz? Antropológiai alapvetések.
- Az emberi tevékenység szerkezete. A erkölcsi cselekedetek.
- Az erkölcs struktúrája és funkciói. Erkölcsi normák, imperatívuszok, értékek. Az értékek dinamikája. Erkölcsi és jogi szabályozás. Erkölcsi autonómia és heteronómia. Formális és materiális (tartalmi) etikák (Kant és Arisztotelész etikájának bemutatásával)
- Szándék és következmény (a szándéketikák és következményetikák problémája)
- Az érzelem, értelem, akarat szerepe az erkölcsi döntésekben. Az etikai racionalizmus Szókratész és Spinoza etikája tükrében. Az akarat szabadságának kérdése. Az ösztönszféra és az erkölcs.
- Szabadság vagy determináció (az egzisztencialista és pszichoanalitikus etikák ütköztetése Sartre és Fromm nézeteinek bemutatásával)
- Szabadság és felelősség. Erkölcsi értékelés és döntés Erkölcsi konfliktusok. Egy erkölcsi döntés: Szókratész választása (Platón: Kritón c dialógusa alapján)
- Az erkölcsi jó fogalma a különböző etikákban
- A nyugati erkölcsiség forrásai (óperzsa, zsidó, keresztény erkölcs, görög etika) Az ószövetségi zsidóság törvényei és Jézus erkölcsi tanításainak viszonya.
- A vallás erkölcs és a szekularizált etikák viszonya
- A kereszténységen kívüli nagy világvallások etikája és a szekularizált ideológiák humanisztikus tendenciái
- Politika és erkölcs. A hatalom és a moralitás viszonya (Lao-ce, Machiavelli, jakobinus etika, marxizmus). Diktatúra és demokrácia erkölcsi kérdései
- A polgári erkölcs kialakulása és kapcsolata a protestáns etikával
- Az elidegenedés erkölcsi kérdései (marxizmus, freudizmus, neofreudizmus)

Tárgytematika

Félév:	2011/12/2
Tárgynév:	Etikai alapismeretek
Tárgykód:	ALTKAA1111
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Szilágyiné dr. Göcsei Irén
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	12/0/0

Tantárgy tartalma:

- Civilizáció és erkölcs. A természettel kapcsolatos felfogás változása. A környezetetika problémája. Ember és állat viszonyának etikai vonatkozásai. Az élet tiszteletének schweitzeri eszméje
- Bioetikai kérdések (abortusz, eutanázia, halálbüntetés öngyilkosság, klónozás)
- Az egyenlőség és a másság etikai problémái
- A szexualitás erkölcsi vonatkozásai
- Pedagógusethika - az etikai kódex. Nevelésetika

Számonkérési és értékelési rendszere:

Évközi jegy

Kötelező irodalom:

Tankönyv:

Hársing László (1995): Bevezetés az etikába. Nemzeti Tankönyvkiadó Bp.

Hársing László (1999): Bevezetés az etikába. Bíbor Kiadó Miskolc.

Ajánlott irodalom:

Ancsel Éva (1987) Százkilencvennégy bekezdés az emberről. Kossuth Kiadó Bp.

Ancsel Éva (1989) Száznolcvankét új bekezdés az emberről. Interart Kiadó Bp.

Arisztotelész (1971): Nikomakhoszi etika. Magyar Helikon Kiadó Bp.

Dörömbözi János (1999):Erkölcsei alapismeretek. Nemzeti Tankönyvkiadó Bp.

Fromm, E. (1995): A szeretet művészete. Háttér Kiadó Bp.

Fromm, E. (1998): Az emberi szív. Háttér Kiadó Bp.

Heller Ágnes (1990) Az igazságosságon túl. Gondolat Kiadó Bp.

Kéri Katalin- Ambrus Attila József: A sokoldalú ember (Szöveggyűjtemény) Calibra Könyvek Kiadó Bp.

Lao -ce (1980): Az út és erény könyve (Tao te king) Magyar Helikon Kiadó Bp.

Lorenz, K. (1994): A civilizált emberiség nyolc halálos bűne. Ikva Kiadó Bp.

Tárgytematika

Félév:	2011/12/2
Tárgynév:	Etikai alapismeretek
Tárgykód:	ALTKAA1111
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Szilágyiné dr. Göcsei Irén
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	12/0/0

Kötelező irodalom:

Machiavelli, N.: (1978): Művei I. kötet (A fejedelem) Európa Kiadó Bp.
Nyíri Tamás (1994) Alapvető etika. Szent István Társulat Bp.
Oelkers, J. (1998): Nevelésetika. Vince Kiadó Bp.
Sartre, J.P.: (1991) Egzisztencializmus. Hatágú Sóp Kiadó Bp.
Szent Biblia
Weber, M. (1982): A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme. Gondolat

Oktató: Szilágyiné dr. Göcsei Irén